

MUNKAEREDMÉNYEINK TÜKRÉBEN ÜNNEPELJÜK
TITO ELVTÁRS KETTŐS JUBILEUMÁT,
BESZÁMOLÓ A ZENTAI AGRÁRKOMBINÁT
ÜNNEPSÉGÉN

Kedves vendégeink!

Ünnepségünk, ünnepi ülésünk időpontja egybeesik Tito elvtárs kettős jubileumával, amelyet munkaeredményeink tükrében egész népünk ünnepel.

Ez egy sajátos megmozdulás a munka ünnepe, társult munkánk ünnepe és eddigi munkaeredményeink alkalmából.

A mai ünnepségünk négy műsora nemcsak formálisan tartozik össze: akcióegységünk szimbólumát képezik, amelyek útján valóra váltjuk a középtávú fejlesztési tervünkben elfogadott alapelveket.

Zenta község középtávú fejlesztési terve és fejlődési iránya többé kevésbé megegyezik Vajdaságéval, amelyben az agráripari komplexum fejlesztése a legfontosabb célok közé tartozik.

Ennek a fontosságát hangsúlyozva ismertetném néhány szóban Kombinátunk helyét a község gazdaságában.

Zenta iparilag viszonylag fejlett község, társadalmi össztermékének 56 százalékát az ipar adja, a mezőgazdaság pedig csak 27 százalékát. Legnagyobb társult munka szervezetünk az Agráripari Kombinát, amely a község jövedelmének 68 százalékát adja és az újratermelési eszközök 65 százalékával rendelkezik.

A 8600 foglalkoztatott közül 2700-an az Agráripari Kombinátban dolgoznak. Az Agráripari Kombinát húsz társult munka alapszervezetből áll, amelyek közül tíz mezőgazdasági termeléssel, hét a termékek feldolgozásával, egy energia előállításával, kettő pedig szolgáltatással foglalkozik. A legjelentősebb ipari kapacitással a Cukorgyár, a Malom, a Tésztagyár, a Kenyérgyár és a Kendergyár rendelkezik.

A mezőgazdaságban kielégítő eredményeket értünk el. A főbb ter-

méskultúrák hozama hektáronként a következő volt: búza 55, kukorica 64, cukorrépa 500, napraforgó 25, szója 25 métermázsa stb.

Az 1977. évi zárszámadás alapján a pénzügyi helyzetet átlagosnak tekinthetjük. Az összjövedelem 1 675 000 000 dinárt tett ki, azaz tizenkilenc százalékkal többet, mint a megelőző időszakban. Az elosztásra szánt jövedelem összege 206 millió, az újratermelési pénzeszköz 93 millió dinár. A kimutatott veszteségek: 5 300 000 dinár. A dolgozónkénti átlagos személyi jövedelem 3545 dinár.

Elvtársnők és elvtársak!

Munkaeredményeink mai ünnepe egy öngazgatáson alapuló fejlesztési politika megvalósulásának eredménye, amelyből szükségszerűen következik az előttünk álló időszak dinamikusabb fejlődése és mindazok a tervek, előrejelzések, amelyek hosszú távon átfogó megoldásokat nyújtanak.

Fejlődésünk egyik legfontosabb célja, hogy az Agráripari Kombinát termelési kapacitásai fejlesztésével lehetőleg minél több végterméket állítson elő, valamint hogy a nyersanyagtermelést megfelelő szintre emelje feldolgozó ipara és ügyfelei ellátása érdekében. A nyersanyagellátás csak kölcsönös és hosszúlejáratú lehet, létrejöttét kölcsönösen megállapított jövedelmi viszonyok kell hogy szabályozzák. Az Agráripari Kombinát fejlődése az egyes különálló tervek alapján megy végbe, amelyek a Kombinát termelését teljes egészében felölelik:

- energiatermelési terv,
- zöldségtermesztési terv,
- szervesanyag előállítási terv,
- cukorrépa-feldolgozási terv,
- takarmánytermelési terv,
- állattenyésztési terv,
- együttműködés és
- kiegészítő tevékenység fejlesztési terv.

Ezeknek a fejlesztési terveknek a megvalósulásával teljesen meg fog változni a Kombinát arculata. Az Agráripari Kombinátnak erős vállallattá kell válnia, szoros kapcsolatot kell kiépítenie a különböző társult munka szervezetekkel, hogy jövedelmének nagy részét az ipari termelés útján valósíthassa meg.

A tervek szerint az agráripari komplexumba a középtávú fejlesztési terv lejártáig 1099 millió dinárt fektetnek be, ebből az élelmiszeripar fejlesztésére 720 milliót szánnak.

Zöldségtermesztési terv

A tervek szerint 1760 hektár öntözött területen természetünk zöldségféléket. A természetést teljesen gépesítjük, a zöldségféléket részben feldolgozzuk és készételként forgalmazzuk, részben pedig jelenlegi üzletfeleink rendelkezésére bocsátjuk.

Az öntözési rendszer kiépítése is szerepel ebben a tervben. Építése 1976-ban kezdődött, de csak az első szakasz fejeződött be, amelynek befektetési 25 millió dinárt igényeltek. Kétségbevonhatatlan tény, hogy az öntözőrendszer üzembe helyezése korszakváltást jelent mezőgazdasági termelésünkben, de egyben arra is figyelmeztet, hogy maximálisan ki kell használnunk az öntözött területeket, mert hektáronkénti befektetéseink elérik a 7519 dinárt, amit csak úgy csökkenthetünk 2000 dinárral, ha a termés betakarítása után azonnal újat ültetünk a helyébe. Ehhez a programunkhoz szervesen kapcsolódik az állattenyésztés, a szervesanyag előállítás és egyéb ágazatok is. Ez a terv irányozza elő a gombatermesztést is, amit Kombinátunk majd önállóan és más szervezetekkel együttműködve alakít ki. Gombatermesztésünk a tervidőszak végéig a jelenlegi 12 ezer négyzetméter területről 20 ezer négyzetméterre emelkedik. Termelési eredményeink rendkívül jelentősek. Ezer négyzetméterenként öt munkás alkalmazásával 200 ezer dinár jövedelmet valósítunk meg.

Érdemes még megemlítenünk, hogy csupán egyévi munkatapasztalattal sikerült elérnünk az európai átlagot: négyzetméterenként 18 kilót, azaz naponta összesen 20 ezer kiló gombát szedünk. Tervbe vettük a gombatelepek természetést is, hogy ne kelljen a jövőben Franciaországból importálni.

A vetemények és a gomba feldolgozását szem előtt tartva a csókai Húsipari Vállalattal közösen egy készétel előállító részleget építettünk. A közös befektetés valójában a két társult munka szervezet már hagyományos és sokoldalú kapcsolatainak az elmélyítését jelenti.

A készételek fajtáinak meghatározásakor elsősorban a szűkebb környezet élelmészését tartottuk szem előtt, mindenekelőtt a gombakülönlegességeket részesítettük előnyben.

A részleg naponta 10,4 tonna, azaz évente 262 vagon készételt fog előállítani. A részleg építésével párhuzamosan indul meg a szakemberek kiképzése. A készétel előállításához 166 munkahely megnyitására van szükség.

Előzetes számításaink szerint 97 millió dináros befektetésre számíthatunk, ami 125 millió dináros összjövedelmet kell hogy biztosítson.

Szervesanyag előállítási terv

Kombinátunk szerencsés helyzetben van a fehérje előállítás szempontjából, mert már kidolgozott terveink vannak a cukorrépa, a lucernacukor melléktermékeinek és az öntözőrendszer nyújtotta egyéb termények hasznosítására az állatállomány takarmányozásában.

A melasz értékesítése céljából egy külön munkacsoport alakult meg a különböző javaslatok összegyűjtésére. Legfontosabb célkitűzésünk az élesztőgyártás és a gyártási folyamat további korszerűsítése, hogy minél több értékes termékkel, szerves vegyülettel és különböző nyersanyaggal lássuk el a gyógyszergyártást.

Állattenyésztési terv

Agrárpari Kombinátunk állattenyésztése jelenleg semmilyen jelentőséggel nem bír. Felszámoltuk a szarvasmarha-tenyésztést, csupán a sertés-hizlalda maradt fenn, amely állandó gazdasági nehézségekkel küszködik.

Állattenyésztési tervünk az alábbi három lényeges tényező biztosítására törekszik:

- a) a tenyésztés és a hizlaldák korszerűsítésére, termelékenységének növelésére,
- b) olcsó takarmány előállítására,
- c) kiváló minőségű fajták beszerzésére.

Ezeknek az előfeltételeknek a biztosításával párhuzamban, az épülő szarvasmarha farm mellé egy víztelenítő berendezést is tervezünk.

Elsőként egy hatszáz fejőstehén befogadóképességű marhafarm felépítésére kerül sor, amihez 47 millió dinárra van szükség. Terveink megvalósítását komoly viták és mérlegelések előzték meg, ugyanis több szempontból kérdésessé vált ezeknek a befektetéseknek a gazdasági indokoltsága.

Végző soron a kifizetődőség elve és a többi tervvel való összehangoltság döntött. Mi a következő álláspontot alakítottuk ki: Az állattenyésztés helyzete nincs végérvényesen rendezve és ennek káros következményei is lehetnek. Ha viszont nem építenénk fel a farmot, akkor öntözési rendszerünk kevésbé lenne gazdaságos és kihasználatlansága következtében hektáronként 2 ezer dinárt veszítenénk.

Kombinátunk új gazdasági bázisának kialakításával egyidőben dolgoztuk ki a nyersanyagtermelőinkkel kialakított jövedelmi viszonyokat.

Már aláírtunk egy a munka és a termelőeszközök társításáról, a cukorrépa, a cukor, a melasz és a répaszelet feldolgozásáról és forgalmazásáról szóló öngazgatási egyezményt. Ugyanilyen egyezményt írtunk alá

az Agráripari Kombinát keretében a gombatermesztésről, jelenleg pedig a gabonatermesztési öngazgatási egyezmény aláírását készítjük elő.

Elvtársnők és elvtársak!

Az általunk megvalósított feladatok belső társadalmi-gazdasági viszonyaink változásaira vallanak, arra, hogy dolgozóink valóban hordozóivá válhatnak fejlesztési politikánknak, hisz tudatosan vállalják mindazokat a célkitűzéseket, amelyek a tervekben szerepelnek.

Az említett négy befektetés közös erőfeszítés, folyamatos tevékenység eredménye és egyben azoknak az erőknak a felszínre jutása, amelyek egy egységes ideológia, a Kommunista Szövetség ideológiája, valamennyiünk ideológiája alapján váltak egységessé. Meggyőződésem, hogy ezek az eredmények, amelyekhez valamennyien hozzájárultunk, serkentőleg hatnak terveink megvalósítására.

Zenta, 1977. április 27.

Fordította *Garai László*